

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie 5 k. — h.

Z odnośnieniem do domu . 6 k. — h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie 6 k. — h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr 46, dom Hempla.

Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 30 halerzy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska Nr 72; w Składach Win i Towarów Kolonjalnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska Nr 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej.

Cena ogłoszeń:

Na I str. wiersz garmontowy 2 k. — h.

„ III „ „ „ petitowy . 1 „ 20 „

„ IV „ „ „ „ — 60 „

Drobne za wyraz — 20 „

KINO Y. CZARY.

Tylko przez 3 dni. Od poniedziałku 2 września 1918 r.

W czepku urodzony...

pełna humoru farsa w 4 częściach z udziałem słynnego VIGGO LARSENA.

Nad program.

Tanki angielskie pod Cambrai

zdjęcia z natury czołgów odgrywających doniosłą rolę podczas działalności wojennych na Zachodzie.

JULJAN MIECZNIKOWSKI
RADOM.

WEŁNIANE

POLECA:

JEDWABNE

BAWEŁNIANE WYROBY

Teatr Polski H. CZARNECKIEGO

We wtorek dnia 3 września

Cnotliwa Zuzanna

operetka w 3 aktach J. Gilberta.

Tańce — Ewolucje.

W środę dnia 4 września

Benefis Czesławy Celińskiej

H A L K A

opera narodowa w 4 akt. Moniuszki

Tańce — Ewolucje.

We czwartek dnia 5 września

Bohaterowie

operetka w 3 aktach O. Straussa.

Tańce — Ewolucje.

Telegramy „Głosu Rad.”

Południowo-Wschodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

WIEDEN, 2 września Donoszą urzędownie:

Żadnych szczególnych zdarzeń. Szef sztabu jeneralnego.

Zachodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

BERLIN, 2 września. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.

Niemcy skracają front.

Na zachód pomiędzy Ypern i kanałem La Basse skróciliśmy nasz front przez oddanie wystającego odcinka Hasebronck, Kemmel jest w posiadaniu nieprzyjaciela. Wczoraj naderzyli Anglicy dużymi siłami na nasze stare linie, zajęli Kemmel i postępowali przez Bailleul, Neufherquin i przez Lave. Ataki angielskiej piechoty na linii Arras, Combrai, jak również pomiędzy Decoleux i Vaulx, Vrancourt zachwiane. Przy zmiennych walkach Decourt, Bonliecourt przeszły do rąk nieprzyjaciela. Pomiedzy Morval i Peronne angielskie i australijskie dywizje pod Morval i na południu zachód od Bancourt odrzucouie dalej na południe pozycje nasze biega na drodze od Boucharesnes do Peronne. Silne ataki francuskie pomiędzy Somme i Peronne na pozycje kanału i Hochenblock na północ wschód od Noyons. Pomiedzy Beaulien i Mortincourt ataki załamały się z dużymi stratami dla nieprzyjaciela. Na wschód od Jurigdy uderzył nieprzyjaciel i dotarł do Temy Sommy, gdzie został zatrzymany przez miejscowe rezerwy. Na południe od Aisne kilkakrotnie powtarzające się ataki załamały się przed naszymi linjami.

Walki o Noyon.

Po obu stronach Noyon po silnym ogniu artyleryjskim nastąpiły silne ataki Francuzów.

KOMUNIKAT WIECZOROWY.

BERLIN, 2 września. Donoszą urzędownie:

Walki pomiędzy Scarpe i Sommą; angielskie ataki załamały się, w niektórych miejscach odrzucili nasze linie pomiędzy Oise i Aisną.

Pierwszy generał kwatermistrz Ludendorff.

KOMUNIKAT ANGIELSKI.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

LONDYN, 2 września. Donoszą urzędownie:

Szanghaj, (bez daty). Nasze operacje na Ussuri wstrzymane, mosty połamane, stacje blokowane, dostawa żołnierzy i materiału utrudniona.

Zamach na Lenina.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

KIJÓW, 2 września. Zamach na Lenina wykonana znana terorkistka Dora Kapłan, która w 1907 roku strzelała do naczelnika żandarmów Nowickiego i była skazana na 13 lat więzienia.

Życiu Lenina nie grozi niebezpieczeństwo.

Tylko niemiecko-polskie.

„Berl. Ztg.” otrzymuje od osobistości dobrze poinformowanej z Warszawy informację, że rozwiązanie austro-polskie jest zupełnie wykluczonym. Janusz ks. Radziwiłł miał zadanie w Krakowie wytłumaczyć Polakom galicyjskim, że terytorjalne ukształtowanie nowego Królestwa, tylko wtedy wypadnie w sposób zadawalający, jeżeli rozwiązanie austro-polskie, które w Niemczech się niepodobna, zostanie wykluczonym.

Polska, po zawarciu traktatów, wojskowego, gospodarczego i kolejowego z Rzeszą niemiecką, które

po podpisaniu zostaną w tejże samej formie przedłożone także i monarchji Habsburskiej, wejdzie do systemu państw środkowo europejskich.

Wyboru króla przez Sejm nie będzie. W obecnych warunkach ruch wyborczy natrafia na trudności techniczne i wywołałby niepotrzebną zwłokę.

Przeciw wielkiej samodzielnej Polsce.

„Neue Freie Presse” donosi: Na zebraniu „niemieckiej Rady narodowej” austriackiej, o której donieśliśmy w wydaniu porannym, omawiano obszernie sprawę polską. Wszyscy mówcy wyrazili jednogłośnie zapatrywania, że żądania utworzenia samodzielnego, wielkiego państwa polskiego spotkać się powinny z energicznym oporem ze strony Niemców. W pierwszym zaś rzędzie zaprotestować powinni Niemcy przeciw dążnościom Polaków, dotyczącym obszarów państwa niemieckiego. Przy rozwiązaniu sprawy polskiej należy bezwarunkowo uwzględnić interesy państwa niemieckiego, jak też Niemców austriackich.

Następnie uchwalono rezolucje protestujące przeciw rozluźnieniu zachodnio-austriackiego organizmu państwowego, a w szczególności przeciw utworzeniu państwa południowo-słowiańskiego.

Hiszpanja przed decyzją.

Niemcy nie przyjęły warunków Hiszpanji.

„N. W. Journal” zamieszcza następujące doniesienie biura Wolffa: Wedle doniesienia „Timesa” z Santander, Niemcy miały przyjąć i zgodzić się na warunki, zawarte w nocy hiszpańskiej, na podstawie których okręty niemieckie w portach hiszpańskich miałyby być odstąpione w drodze rekompensaty za zatopione statki hiszpańskiej floty handlowej. Wiadomość ta jest nieścisłą. Jak doniesiono w dniu 23 b. m. rząd niemiecki założył protest wobec zapowiedzianych kroków Hiszpanji. Między obu rządami toczą się rokowania w celu doprowadzenia do wyjścia, godzącego obustronne interesy.

W ostatniej chwili z Berlina donoszą, że wedle obiegających wieści, w zatargu hiszpańsko niemieckim zaszedł nowy, poważny zwrot. Koalicja pracuje usilnie

nad tym, by Hiszpanję przyciągnąć na swoją stronę i wywiera wpływ na szereg miarodajnych osobistości. Zwraca uwagę, że mężowie stanu koalicji zwrócili uwagę na to, iż zakończenie wojny światowej tylko w tej formie da się skutecznie przymusić, gdy przeciwko Niemcom zmobilizują się jeszcze pozostałe państwa neutralne. W Santander i Madrycie odbywają się obecnie narady o rozstrzygającym znaczeniu.

Zamach na Lenina.

Z Moskwy donoszą telegraficznie, że w chwili kiedy Lenin opuszczał zebranie na którym przemawiał, zatrzymał go dwie panie, które rozpoczęły z nim rozmowę. W toku tej rozmowy padły trzy strzały. Lenin został ranny w ramię i plecy. Strzały dała młoda dziewczyna, należąca do klasy inteligencji. Stan zdrowia Lenina nie budzi obaw. Jedną z kul ugodziła Lenina w klatkę piersiową, zraniła górną część płuc i utkwiała ponad prawym obojczykiem. Druga kula strzaskała kość lewego ramienia i utkwiała pod skórą lewego ramienia.

Stan zdrowia Lenina jest poważny, ponieważ nastąpiły krwawienia wewnętrzne. Pierwszych specjalistów powołano na Kreml, celem pielęgnowania Lenina.

Już tylko terror!

Bolszewicy wzywają w prasie do najbezlitośniejszego masowego terroru przeciw swoim nieprzyjaciołom.

Słychać, że socjalno rewolucyjni postanowili stosować wobec bolszewików terror taki, jak dawniej wobec wysokich urzędników rządu carskiego.

Pamiętajcie o Podlasiu

Chełmszczyźnie!

OD ADMINISTRACJI.

Prosimy o uregulowanie prenumeraty.

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: Szymona St. i Bron. Jutro: Rozalii P.

Wschód słońca o godzinie 4.40. Zachód o godzinie 7.28. Długość dnia godzin 15.12.

Kronika miejska.

Rozpoczęcie roku szkolnego. Wczoraj rozpoczął się rok szkolny we wszystkich szkołach i szkołkach odprawieniem nabożeństwa i wysłuchaniem tegoż przez uczących się młodzież i dzieci.

Przepisy dla piekarń. Wydział Aproprowizacyjny wydał szereg przepisów co do wypieku chleba, z których dwa ważniejsze przytaczamy. Przerwy w wypiekaniu chleba nie będą tolerowane; o ileby z jakichkolwiek powodów uzasadnionych piekarnia nie mogła funkcjonować, odnośny piekarz winien zameldować o tym zawczasu Wydziałowi Aproprowizacyjnemu, celem czasowego przydzielenia danej dzielnicy do innej piekarni. Chleb winien być sprzedawany po cenach przez Wydział Aproprowizacyjny ustanowionych, na wagę i w ilościach odpowiadających danemu kuponowi karty żywnościowej; wydawanie chleba naprzód na kupony z datami późniejszymi nie może mieć miejsca.

Rok szkolny w Uniw. Lud. Zapisy członków i słuchaczy Uniw. Ludow. odbywać się będą 3, 4 i 5 września. 8-go września Nabożeństwo w kościele. 9-go rozpoczęcie lekcji. Zarząd Uniw. Ludow. uprasza osoby zainteresowane o zgłaszanie się w dniach oznaczonych do lokalu Uniw. Wysoka 33, ofcyna 1 piętro od godziny 7-jej wieczorem.

Znaczek i zabawa ogrodowa na korzyść Uniwersytetu Ludowego, jak było zapowiedziane odbyła się w niedzielę przy pięknej pogodzie jaka zapanowała od samego rana. To też cieszyła się wielkim powodzeniem, a połączona z różnymi atrakcjami, na które złożyły się w pierwszym rzędzie: koncert orkiestry wojskowej, pocztą francuska i kwiatowa oraz wiele innych, przyniosła w połączeniu ze znaczkami dla tak pożytecznej instytucji, zdaje się, fundusz wcale poważny.

Ze sceny i estrady.

Z teatru.

Repertuar bieżącego tygodnia zapowiada: We wtorek „Cnotliwa Zuzanna“ operetka, z p. Kozłowskim w roli Huberta. W środę „Halka“ benefits p. Celińskiej. W czwartek przepiękna i melodyjna operetka „Bohaterowie“.

Benefits p. Celińskiej.

Zapowiedziany na środę benefits Celińskiej zainteresował szerszy ogół publiczności. Nic też dziwnego, bo tak „Halka“, przepiękna narodowa opera, jak i sama beneficjentka, jest przynętą nie lada. To też sala teatralna będzie niewątpliwie zapełniona po brzegi i benefits Celińskiej będzie wielkim rendez-vous w nadchodzącą środę.

Z KRAJU.

Sedan w Warszawie.

Na dzień 1 września b. r. zapowiada w Warszawie — „Deutsche Warschauer Ztg.“ — obchód dla uczczenia 48 rocznicy zwycięstwa Niemców pod Sedanem; obchód będzie miał charakter festynu ogrodowego.

Osada bez żydów

Jest w Polsce — pisze „Gaz. Por.“ — osada na Kujawach, w ziemi kaliskiej, w pow. słupeckim, zwana Kazimierzem Biskupim, licząca obecnie 2000 miesz-

kańców samych chrześcijan. Jest to następstwo planowego bojkotu.

Niezwykła petycja.

Wśród nadesłanych do Rady Stanu petycji znajduje się prośba p. Czuma-kowa, oficera Legji oficerskiej b. I go korpusu, który prosi o pozwolenie zmiany nazwiska na Czumanowski. P. Czuma-kow jest wprawdzie wyznania prawosławnego, uznaje się jednak za polaka.

Za paskarstwo bławatne 3 miesiące więzienia.

W Lublinie rozegrała się bardzo ciekawa sprawa w tamtejszym sądzie polskim, wyrok której powinien posłużyć dla niektórych kupców jako nauczka.

Oto jednego z większych kupców, właściciela sklepu bławatnego, p. Rüdigerza za to, że za lokiet „bostonu“ zażądał 300, a za lokiet „caju“ 50 koron. Sąd wyłożył wyrok, którym orzekł, że czyn p. Rüdigerza jest karygodnym, gdyż materiał na ubranie jest zaliczony do artykułów pierwszej potrzeby, a chodzenie bez ubrań karze prawo, z art. 260 kod. karnego, że wreszcie wskazani przez obrońcę biegli są zainteresowani w tej sprawie, jako bławatnicy, a orzeczenie p. Bernarda Meijersohna, człowieka niezwykle uczciwego, jest bezstronne i miarodajne, że p. Zygmunt Rüdiger, sprzedając towar, którego, jak przyznał, brak w Lublinie, zyskiem wielokrotnie przewyższającym normalny zarobek, dopuścił się czynu karygodnego, przewidzianego w art. 242 kod. karnego, wobec tego, zgodnie z art. 119, 122 p. k. i na zasadzie p. 3 art. 242 kod. kar. sąd pokoju zamieszkałego w Lublinie p. Zygmunta Rüdigerza, skazał na 3 miesiące więzienia i zasądził od niego 15 koron opłaty sądowej, celem zaś zabezpieczenia osoby oskarżonego od uchylecia się od sądu i kary, sąd pokoju postanowił aresztować oskarżonego natychmiast, do chwili złożenia przez niego 10.000 koron tytułem kaucji.

Nareszcie, że sądy polskie zabrały się do tępienia tej bezkarniej dotychczas sfery paskarzy. Może ta trzymiesięczna nauczka pomoże i innym.

Gdy koalicja zatknie sztandary w Berlinie.

Nastroj wojenny rośnie w Ameryce w związku z uchwałami Izby reprezentantów, która przyjęła ustawę o powiększeniu liczby rekrutów.

Wojownicze mowy wygłoszono również w senacie amerykańskim, a mianowicie uczynili to senator Lodge i senator Mac Umer. Ten ostatni w czasie obrad senatu o przedłożeniu wojskowym oświadczył, że nie może być podpisany żaden traktat pokojowy, zanim Niemcy nie odpokutują ciężko za wszelkie bezczelne czyny, jakich dopuścili się podczas wojny.

Dopiero wówczas, gdy sprzymierzeni będą mogli zatknąć swoje sztandary na murach Berlina, wojna dobiegnie do końca do jakiegoś doświadczenia. Żaden pokój nie może być zawarty, dopóki Niemcy nie zdadzą się na łaskę i niełaskę i dopóki nie będą wydani mordercy Miss Cavel i innych niewinnych ofiar. Wówczas dopiero zawrzemy pokój.

Sprawy polskie w Rosji.

Losy wojsk polskich w Rosji.

Donoszą z Bazylei: Wedle wiadomości i Petersburskiej agen. telegr. odkryto (!) w Woroneżu oddział 400 polskich żołnierzy, przeważnie b. legionistów, którzy byli zajęci w służbie kolejowej i ułatwiali przejazd żołnierzom polskich do obszaru murmańskiego. Ponieważ akcja ich zwracała się przeciw rządowi sowieckim, przeprowadzono rozbicie. Poza to nie zważano, by żołnierze polscy przechodzili gdziekolwiek z Ukrainy.

Niemcy zajmują Witebsk i Smoleńsk.

Donoszą ze Szwajcarii: Wedle wiadomości „Tempsa“ z Warszawy potwierdza się, że na podstawie układu z rządem sowieckim, wojska niemieckie zajęły miasta Witebsk i Smoleńsk.

Warszawska Szkoła Położnicza

przy Miejskich zakładach położniczych

ilość uczennic ograniczona.

Kurs roczny rozpoczyna się 1-go października i 1-go kwietnia. Podania, dowody i wszelkie informacje przez cały rok w Magistracie m. st. Warszawy, Wydział Szpitalny, Jasna 1. 434-3

AKUSZERKA

posiadająca długoletnią praktykę, udziela porad, przyjmuje panie na słabość, za-mówienia na wieś.

RYCHARSKA, Lubelska 57.

802—0

AKUSZERKA

posiadająca dyplom z odznaczeniem, długoletnią praktyką Warszawską, udziela porad, przyjmuje panie do domu, zamówienia na wyjazd, wykonywa wszelkie zlecenia lekarskie

LUCZYŃSKA

Marjacka № 11, front I piętro.

522—0

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE

ŻEL.-BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

SŁUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa

BIURO TECHNICZNE

DLA BUDOWY MŁYNÓW, TARTAKÓW i CEGIELN

M. KANAREK Sp. z ogr. por.
Kraków, Szewska 9.

Oddział Radom Długa 23.

Projektuje i urządza młyny z popędem parowym, motorowym i turbinowym. Dostarcza maszyny młynskie, tartaczne wszelkiego rodzaju, oraz kamienie młynskie, gatry, cyrkularki, piły gatrowe, piły do cyrkulerek, toczki szmirglowe i t. p. przybory tartaczne.

Firma dysponuje pierwszorzędnymi siłami technicznymi i posiada własny warsztat mechaniczny.

Odwiedziny inżynierów, plany i kosztorysy na żądanie.

394—0

Felczer M. Sawicki

otrzymał świeżą ospę. Szczepi codziennie od 3-jej do 5-jej po południu ul. Skaryszewska № 16. 696—2

D- Józef Pelczyński

(ul. Lubelska № 55—I piętro) przyjmuje od 10 do 1 i od 4 do 7 w. 794—3

Potrzebny maszynista do motoru gazowego. Świadczenia konieczne, wynagrodzenie 500 kor. miesięcznie. Zgłoszenia listowne lub do biura, p. Szydłowicz, wieś Śmiałów B. Rzeszowski. 795—1

Rolnik powrócił z Ukrainy poszukuje odpowiedniej posady, 4-letnia praktyka w dobrach Buszańsko - Olchowieckich Sukcesorów hrabiego Andrzeja Potockiego. Świadczenia. Wiadomość w Adm. „Głosu“. 776-3

Poszukuje posady mleczarza-serowarza, wyrób masła, sera, kontrola obory, świadczenia. Łaskawe oferty „Mleczarz“ Administracja „Głosu“. 761—2

Kantor wymiany M. Wajselfisz

Lubelska № 29, I sze piętro, front.

(dawniej Kościelna 3).

Kupuje i sprzedaje wszelkiego rodzaju pieniądze na najdogodniejszych warunkach 000—0

Potrzebny do gospodarstwa człowiek starszy samotny. Zgłoszenia do Administr. „Głosu“. 767—3

5-cio klasistka pensji p. Gajl poszukuje kondycji na wsi. Wiadomość w Adm. „Głosu“. 764—3

Rutynowana kor petytorka z 6-cio klas. wykształceniem pensji p. Gajl, poszukuje kondycji na wsi. Wiadomość w Administr. „Głosu“. 763—3

Poszukuje pokoju umeblowanego od zaraz. Wiadomość w Adm. „Głosu“ dla Tworowskiego 801-2

Rolnik ze średnim wykształceniem, 7-letnia praktyka fachowa, znajomość weterynarii, hodowli i mleczarstwo, rekomendacje. Poszukuje posady. Wiadomość w Administracji „Głosu Radomskiego“. 757—4

Radomskie Stowarzyszenie Budowlane

LUBELSKA 41.

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński“—Radom.

Za pozwoleniem cenzury wojennej.

BIURO BUDOWLANE i HURTOWNIA.
Cement, Papa, Eternit, Dachówka, Cegła, Smołowiec, Gwoździe, Żelazo, Wapno.
Po cenach hurtowych.

291—10

**TEKTURĘ SMOŁOWCOWĄ, SMOŁOWIEC, CEMENT, WAPNO, BLACHY, GWOŹDZIE, OLEJE MASZY-
NOWE i CYLINDROWE, SMAR do WOZÓW.**

Za wydawcę: Edward Suchański.